

Didaktički modeli 5

ppt6

- ▶ Didaktika kao teorija obrazovanja
- ▶ Didaktika kao teorija poučavanja
- ▶ Didaktika kao kibernetičko-informacijska teorija
- ▶ Didaktika kao teorija kurikuluma
- ▶ **Didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije**

Didaktika kao KRITIČKA TEORIJA NASTAVNE KOMUNIKACIJE

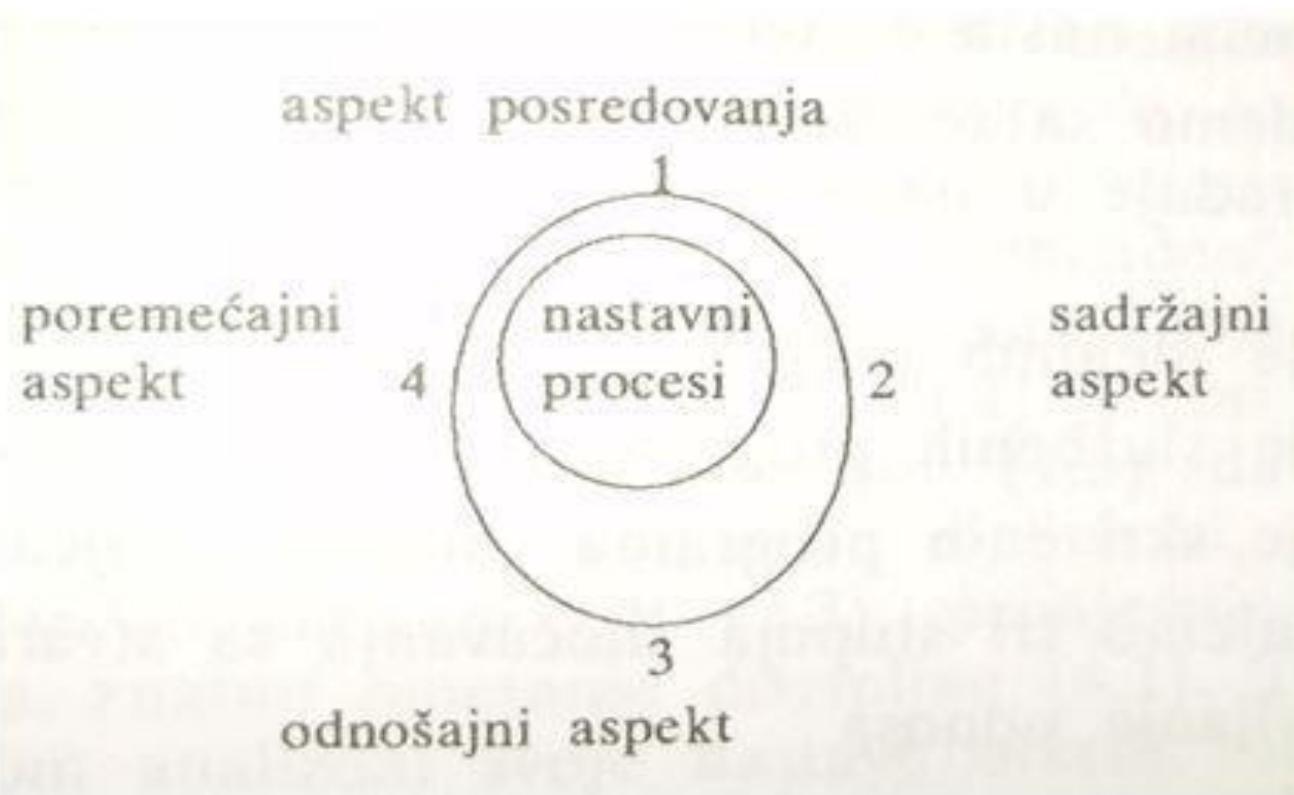
- ▶ Predstavnici:
K. Herman Schäfer i Fritz Weidmann.
- ▶ temelji se na tezi da je nastava u prvom redu interakcijsko zbivanje
- ▶ najmlađa od pet didaktičkih teorija
Proizašla je iz polemike o nedostatcima ostalih teorija (modela) [Gudjons i suradnici, 1992].

- ▶ *kritičko* označava da model stalno pokušava poboljšavati postojeću zbilju
- ▶ *Komunikativna* znači da su u središtu aksiomi teorije komunikacije te moguće smetnje. [Gudjons, 1994]

- ▶ *Kritički-kominukativna didaktika ili didaktika kao kritička teorija nastavne komunikacije temelji se na tezi da je nastava u prvom redu interakcijsko zbivanje (Winkel, 1994). Ona počiva na kritičkoj znanosti o odgoju koja shvaća poučavanje i učenje kao čimbenike ljudske emancipacije, tj. kao oslobođenje od neznanja, od nehumanoga načina života, te ima za cilj stalnu demokratizaciju i humanizaciju društvene prakse – u školi*

- ▶ nastoji se pomoću analiza zahvatiti složenost nastave, te jasno odrediti faktore i sastavne dijelove nastave.
- ▶ nastoji ustanoviti zakone i planove nastavnih procesa te ih kritički upotrijebiti u svrhu stalnog poboljšavanja nastave
- ▶ daje bolje planiranje moguće nastave

Nastava prema kritičko-komunikativnoj didaktici

- ▶ U središtu modela kritičko-komunikativne didaktike je omogućavanje komunikacije i uspostavljanje odnosa
- ▶ Školski sat se shvaća kao komunikacijski proces u kojem istu ulogu i važnost imaju sadržaj i odnos učenik–učenik, te učenik–nastavnik.

- ▶ Nastavni sat je oblikovan prema pravilima komunikacije i komunikacijskim djelovanjem, a tu spada: razgovor, govorno izražavanje, dijalog, pitanja, interakcija
- ▶ jednostranosti i ograničenja ostalih modela uzima kao poticaj svojim nastojanjima u svrhu da se bolje shvati praksa školskog djelovanja

- ▶ Kritičko-komunikativna didaktika je usmjeren na učenika
- ▶ Učenici – ravnopravni sudionici u procesu nastavne komunikacije
- ▶ Ovaj model shvaća poučavanje i učenje kao solidarni način ljudske emancipacije, te se oslanja na kritičku teoriju škole i odgoja

Winkelovi koraci u planiranju

- ▶ 1. odlučivanje u ime učenika,
- ▶ 2. oprezno doziranja nastavničkoga sudjelovanja,
- ▶ 3. regresivno-komplementarno djelovanje (napuštanju autoritarnih oblika ponašanja)
- ▶ 4. simetrično (jednakovrijedno) djelovanje u školi i odgoju.

Winkel u svoj model uključuje tri razine planiranja prema Schulzu (hamburški model)
- *perspektivno, grubo te procesno i korektivno planiranje,*

kao i Klafkijevu konkretizaciju glavnoga cilja nastave na četiri razine –
općoj, međupredmetnoj, područnospecifičnoj i predmetnospecifičnoj